

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum. Titulus XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum.

Titulus XI.

S V M M A R I A.

- 1 Ordinū sacri definitio.
- 2 Ordinum alij sunt minores, alij maiores.
- 3 Ordini episcopali reservata enumerantur.
- 4 Sanctorum ordinum functiones à Diaconatu ad Ostiariatum, non nisi per constitutos in dictis ordinibus, pralati exerceri curent.
- 5 Sacros ordines quinam conferant, & in quo loco.
- 6 Minores ordines quinam conferant.
- 7 Inferioribus prohibetur ordinari à Papa promotio ad superiores ordines sine eius licentia, & Religiosi contra voluntatem Pralati.
- 8 Ordines quibus diebus sint conferendi.
- 9 Interstitia in collatione ordinum qua sint servanda.
- 10 Ordinari ad sacrum ordinem, & conferendis eundem extra statuta tempora pœna.
- 11 Titulus non est assignandus in promotione ad minores, sed ad maiores ordines, ac pœna ordinari, & ordinantis sine titulo.
- 12 Ætas requisita in susceptione ordinum.
- 13 Ordinari ante legitimam aetatem, & ordinantis pœna.
- 14 Crimina qua repellunt à susceptione ordinum.
- 15 Episcopus super omnibus irregularitatibus & suspensionibus, ex delicto occulto provenientibus dispensat, excepta ea qua oritur ex homicidio voluntario, & alijs deductis ad forum contentiosum.
- 16 Clerico, cui ascensus ad sacros ordines à suo pralato est interdictus, aut suspensus à suis gradibus & dignitatibus nulla suffragatur licentia, aut restitutio contra pralati voluntatem.
- 17 Ordinum collatio debet esse gratuita.

PRALATI conferunt ordines clericis, dictaque ordinatio fieri debet certis tem-

poribus, & cum scrutinio, ideo subiungitur titulus de temporibus ordinationum, &c. Ordo est Sacramentum ecclesiæ, cuius character, per manus impositionem pralati, secundum formam ecclesiæ, cooperante Spiritu Sancto, imprimitur ordinato, ut in certis officiis valeat administrare: *c. fin. de sacram. non reiter. & ibi Pan. num. 2. & 3. c. presbyter & c. seqq. 23. dist. in quibus traditur forma conferendi singulos ordines maiores & minores gl. 1. in summa 32. dist. & c. sed nunquid. Manus impositio est duplex, consecratoria, & ordinatoria. c. quia & ibi gloss. 1. 5. quest. 6. c. subdiaconus & ibi gl. pen. & fin. 23. dist. Ordinum 1. a. 2. lii sunt minores, psalmistatus, siue prima tonsura, c. cum contingat de at. qualis. & ord. praf. & ibi Hostien. numer. 3. Pan. sub num. 1. Rot. decis. 731. num. 5. p. 1. late Lopus alleg. 138. num. xj. & seq. Gabriel conf. 181. num. 3. & seqq. vol. 2. hostiatus, lectoratus, exorcistatus, acolytatus; maiores siue sacri sunt, subdiaconatus, diaconatus, presbyteratus, & secundum canonistas episcopatus, c. quoties de purgat. Can. cap. 1. & ibi gl. pen. 32. dist. qua plures quotas allegat late Imol. in clem. in plerisque num. 18. de elect. & ibi Can. Pan. in c. transmissam numero tertio de elect. dicit episcopatum esse ordinem Zab. in clem. vs hi qui in 7. quest. de at. & qualis. praf. Zab. in clem. in plerisque quest. 11. de elect. qui habent annexum tacitum votum continentie; gl. in c. cum olim in verbo votum in fine de cleric. coniug. c. aliter dist. 31. & dist. 32. in summa & ibi gl. & c. 1. & seqq. Et officium ad vnumquemque ordinem pertinens, habes in c. 1. 25. dist. & per totam. Infra scripta sunt ordinis episcopalis, quæ de iure communi non debent recipi ab alio, quam suo episcopo, presbyterorum, Diaconorum, & virginum consecratio, constitutio & consecratio ecclesiarum & altarium, c. quamvis 68. dist. consecratio calicis, Zab. in clem. 2. 5. statutus*

tuimus quest. 9. de stat. Monach. c. comperimus 14. question. 6. Franc. in c. Abbates, circa fin. de priuil. in 6. & ibi Can. Syluest. in verb. benedictio. num. 3. 4. & seqq. patinæ, Ioannes Andr. in c. 1. sub num. 4. de pignor. corporalium c. consulto. de consecrat. dist. 1. chrismatis consecratio, confirmatio baptizati, reconciliatio publici pœnitentis in missa, concessio formatarum epistolarum. c. quamuis 68. dist. consecratio olei sancti, c. veniens §. chrisma de prescript. benedictio solemnis plebis, c. ministrare 26. quest. 6. reconciliatio Ecclesiarum & aquæ pro eius reconciliatio benedictio: c. aqua de consec. eccles. vel alt. concessio indulgentiarum est mixtæ potestatis, & partim accedit ad ordinem episcopalem, & partim ad iurisdictionem. 10. And. in c. accedentibus numero 2. de excess. pralat. Præcipit Synodus Tridentina Prælati ecclesiarum, ut † functiones sanctorum ordinum à diaconatu ad ostiariatum, non nisi per constitutos in diebus ordinibus exerceri curent, easque aliquamdiu intermissas restituant, in ecclesijs cathedralibus, collegiatis, & parochialibus suæ Diœcesis, & eas exercentibus stipendia assignent: quod si ministerijs quatuor minorum exercendis, clerici cælibes præsto non fuerint, suffici possunt, ad ea obeunda, etiam coniugati, dummodo non bigami, qui tonsuram & habitum clericalem in ecclesia gestent, ne ab hæreticis, tanquam otiosæ traducantur. c. ut sanctorum sess. 23. Sacros † ordines conferunt episcopi, & superiores, per se ipsos, in ecclesia cathedrali, publice, vocatis canonicis: c. ordinationes sess. 23. c. ordinationes 2. & ibi gl. fin. & c. fin. 25. dist. Si in alio diœcesis loco, præsentè clero loci, in digniori ecclesia: d. c. ordinar. in fin. princ. sess. 23.

6 Minores ordines, tibi & quando voluerint. c. fin. 69. & c. quando 75. dist. c. 3. hoc tit. primam tonsuram laico subdito, etiam in a-

liena diœcesi, quia collatio tonsuræ est voluntariæ iurisdictionis: Albert. in l. emancipari sub num. 1. ff. de emancip. Barb. in c. nouis de off. leg. Rebuff. in praxi p. 1. tit. de cleric. à quibus & quomodo creentur num. 12. impediti olim dabant licentiam, c. 2. & 3. hoc tit. in 6. hodie, subditos suos non aliter, quam iam probatos, & examinatos, ad alium Episcopum ordinandos dimitunt: c. Episcopi & ordinationes vers. vnusquisque sess. 23. quest. 2. in summa & c. 1. & seqq. Si secus fiat ordinans à collatione ordinum per annum, & ordinatus susceptorum ordinum executione, quamdiu, proprio ordinario videbitur expedire, sit suspensus: d. c. ordinationes 23. sess. in fine. Item minores vique ad lectoratum, conferunt abbates, qui sunt presbyteri, & benedicti, in proprio monasterio solummodo, c. cum contingat de at. & qualis. 69. dist. in summa & c. 1. & ibi gloss. in verbo lectores, sibi regularibus subditis; cap. Abbatibus sess. 23. Card. Seraphin. decis. 985. & correctæ sunt iura decretalium, iuxtaque dictos minores ordines, clericis ac laicis non conuersis, nec conuertendis, in quos ecclesiasticam, & quasi episcopalem iurisdictionem habebant, c. abbates §. nec eis de priuil. in 6. d. c. cum contingat & ibi 10. And. in princ. Innoc. in rub. de cleric. peregr. in fine, nec non inuitati, etiam alienis monachis, quando monasterium eorum erat exemptum, Franc. in c. abbates in fine de priuil. in 6. Gemin. num. 6. & Can. conferre poterant, gloss. in d. c. quoniam in verbo monasterio 69. dist. & ibi prapof. sub num. 1. Franc. Marc. decis. 1080. n. 3. Rot. d. decis. 731. num. 4. ac puris laicis: gloss. in d. c. Abbates in verbo quasi episcopalem & ibi DD. præterquam in monasterijs & domibus, in quibus abbates, aut alij regularium superiores, iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos exercent; quibus competunt

in suos subditos clericos & laicos, præter ea, quæ sunt ordinis, omnia ea, quæ possunt competere Episcopo, in suo territorio: *Card. Seraph. dec. 1386. c. in monasterijs sess. 20.* alienos verò subditos, etiam cum dimissoriis proprii Episcopi, non possunt ordinare, *Card. Seraph. decis. 985. c. abbat. sess. 23.* Guardiani & priores regularium possunt conferre primam tonsuram tantum in suis professis & subditis, in quos iurisdictionem quasi episcopalem habent, & non alios minores ordines: *Præpos. in c. quoniam num. 3. 69. dist. Presbyter quoque confert primam tonsuram subdito, Gemin. in c. 1. in gl. super vers. presbyteri hoc tit. in 6. Præpos. in d. c. quoniam num. 6. & ei in quem habet iurisdictionem Episcopalem: c. Psalmista 23. dist. & ibi Præpos. & Gemin. glos. in cap. 1. in verb. Episcop. de temp. ordin. in 6. Præpos. in d. c. quoniam num. 6. post gl. & ibi Can. Ioan. And. in c. cum contingat num. 17. & seqq. de at. & qual. & ibi Can. Verum Sot. in 4. dist. 25. q. 1. art. 1. ad secundum argum. dicit primam tonsuram non posse conferri à Presbytero vel Guardiano, quia usus Ecclesiæ resistit. Similiter Cardinales presbyteri, non possunt dare primam tonsuram nisi subditis, Ioan. And. in c. 1. num. 13. & 14. de supp. neglig. prælat. Præpos. in d. c. quoniam sub num. 6. Rot. de decis. 731. num. 10. & seqq. p. prima.*

7 Ordinatus † à Papâ, sine licentiâ Papæ, ab inferiore ad superiores ordines non promouetur, *c. cum in distribuendis hoc tit. & ibi Can.* Religiosi contra prohibitionem prælatorum suorum ordinari non debent, quia potest esse quod eorum prælati aliqua sua secreta commissa nouerint, propter quæ, salua conscientia, non possint promoueri, *c. an aures hoc tit. Clem. 1. §. ad ampliationem de stat. monach. & ibi gl. & Can. c. monachi. 56. quest. prima, obtenta præ-*

lati licentiâ, nec in minori ætate, nec sine diligenti episcopi examine ordinantur, priuilegijs quibuscunq̄ exclusis, *c. nullus secundo in fine sess. 23.* penitus Græcus à Latino, & e contra ordinari non potest, quia ritus sunt diuersi, & contingeret necessario fieri, aut e contra ritum ordinati aut e contra ritum ordinantis, & utrumque est malum, *c. cum secundum c. quod translationem hoc tit.* Nullus debet ordinari, qui illi ecclesiæ, aut pio loco, pro cuius necessitate vel utilitate assumitur, non ascribatur, ubi suis fungatur muneribus, *c. cum nullus sess. 23. 69. dist. in summa & c. 1. & 2. c. minores c. subdiaconi sess. 23.* quod si locum in consulto episcopo deseruerit, sacrorum ei executio interdicitur, *c. nullus 2. in fine sess. 23.* Psalmistatus † omnibus diebus conferri potest, quia canones de illo certum diem non exprimunt: *c. consultationi & ibi Pan. n. 5. Host. in fine & Can. communiter hoc tit.* cæteri minores ordines conferri possunt, diebus dominicis, & festis, vni, duobus, aut pluribus, dummodo non videatur generalis ordinatio, sacri ordines conferri debent, in quatuor temporibus, in sabbatho antè Dominicam de passione, vel in sabbatho sancto, *c. de eo hoc tit.* Consuetudo quod extrâ statuta tempora ordines sacri conferantur, est improbata, ut potè institutioni ecclesiæ inimica, *c. secundo hoc tit.* Vno die, potest aliquis promoueri ad omnes minores ordines, *d. c. de eo vbi vnum & c. ad minores ordines & ibi gl. dicit. quod ita de facto obtinet c. cum h. de eo qui fuit & c. 1. 2. resp. hoc tit. quod indefinite loquitur.* sed non debet quis eodem die accipere omnes ordines minores cum ordine sacro subdiaconatus, *d. c. cum ff. de eo qui fuit ord. suscepte.* Ex † decretis concilij Tridentini in collatione minorum ordinum interstitia seruantur arbitrio episcopi, ut promouendi eo accuratius, quantum sit huius disciplinæ pondus

pondus possint edoceri: *c. minores c. vt sanctorum sessio. 23.* post annum ecclesiasticum, non solarem, *Quarant. in summa Bullarj in verb. ordo & ibi addit. fin.* à susceptione postremi gradus minorum ordinum, ad sacros ordines promouentur, nisi necessitas, aut ecclesiæ utilitas, iudicio episcopi aliud exposcat: *d. c. minores vers. fin.* & correcti videntur canones decretorum, quæ certa in his tempora mandabāt obseruari, *dist. 77. in summa & c. prime, & c. secundo.* Duo sacri ordines non possunt alicui, etiam regulati, conferri vno die, vel duobus continuato ieiunio privilegijs & indultis, quibus concessis, non obstantibus quibuscunque. *c. litteras & c. dilectus hoc tit. c. subdiaconi vers. fin. sess. 23.* statuit Concilium Trid. quod promoti ad sacrum subdiaconatus ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad ulteriorem gradum, nisi aliud episcopo videatur, ascendere non permittantur; *c. subdiaconi vers. promoti sess. 23.* quodque assumendi ad sacrum presbyteratus ordinem, in diaconatu ad minus annum integrum, nisi, ob ecclesiæ utilitatem ac necessitatem, aliud episcopo videretur, ministrauerint, *c. qui pie in princ. sess. 23.* Ordinatus ꝑ ad sacrum ordinem, extrâ statuta tempora, recipit ordinem, & characterem, *c. sane c. consultationi hoc tit. & vtrouque gloss. & Can.* quia tempus non est de substantiâ ordinum, ipso iure non recipit executionem ordinis, in congruo tempore suscepti, *c. litteras in fine c. pen. hoc tit. Anchar. in d. c. cum quidam Pan. in d. c. litteras in vlt. not. & oppos. v. c. secundum aliquos est suspendendus: c. cum quidam & ibi innoc. & iohannes Andreas, in verbo reddere debes hoc tit. cum quo post peractam pœnitentiam dispensat episcopus, vt in sic suscepto possit ministrare; non tamen ille qui ordinauit, sed successor, vel Papa, *d. c. consultationi & ibi gloss. fin. Pan.**

in c. cum quidam numero quinto, hoc tit. Pan. post Hostien. in d. c. consultationi numero quarto, & quinto, distinguit inter ignoranter recipientem & scienter, non metropolitanus, quia in subditos suffraganeorum suorum nullam habet potestatem, c. pastoralis de offic. ordin. Pan. in d. c. cum quidam numero 5. Conferens extrâ tempora ordines, non est ipso iure suspensus, sed per sententiam priuandus potestate conferendi ordinem illum, quem illicitè contulit. *c. secundo in fine hoc tit. Pan. in c. litteras d. not. idem in c. dilectus in vlt. not. hoc tit. & ibidem Burr. & Can.* Suspensus à collatione certi ordinis, puta diaconatus, minorem recte confert, maiorem conferre non potest; quia quamuis non deliquerit in maiori ordine, fecit tamen se indignum delinquendo in minori, *Pan. in c. vel non est compos ante n. 6. tit. & ibi iohannes Andreas numero xi. Zab. in 3. q. cū quo solus Papa dispensat. gl. fin. in c. dilectus hoc tit. & ibi Can.* De stylo curiæ lolet impetrari rescriptum, extrâ tempora nuncupatum, in quo datur licentia promoueri se faciendi in Romana curia, cum clausulis, quod orator examinetur, & promoueatur per deputatum à vicario vrbis, & dummodò arctatus & sufficienter beneficatus existat, extrâ curiam, cū clausula, quod promoueatur à suo ordinatio, vel ab alio de eius licentia, similiter cum dicta clausula, dummodò arctatus & c. *Staphyl. de rescript. apostol. in forma breui s. datur per breue n. 22. & seqq.*

In promotione ꝑ ad minores ordines clericis secularibus non assignatur titulus, quia possunt à statu clericali recedere: *c. cū ex eo in fin. princ. de elect. in 6. c. 1. de cleric. coniug. c. non liceat & ibi gl. 1. de prab. præterea nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus, antè decimū quartū*

capitulum

annum beneficium potest obtinere, is etiam fori priuilegio non gaudet, nisi beneficium ecclesiasticum habeat, (nam pensio non sufficit) *Gonzal. super reg. de mens. & alter. gl. 5. §. 5. num. 6. Paris. de resig. lib. 1. q. 10. num. 7. & lib. 2. q. 15. num. 15.* aut clericalem habitum aut tonsuram deferens, alicui Ecclesiæ, ex mandato Episcopi inseruiat; vel in seminario clericorum, aut in aliquâ scholâ, vel vniuersitate, de licentiâ Episcopi verferur: *c. nullus el. 1. seß. 21* à priuilegio canonis, si quis suadente, *Nau. conf. 24. de priuileg. Gonzal. super regul. de mens. & alternat. gloss. 5. §. 5. n. 7. & seqq.* aut immunitatis à gabellis, *c. ex parte de cleric. coniug. & ibi Pan. in 2. not. & Can. Guid. Papa quæst. 83. Couarr. pract. quæst. cap. 31. sub numer. 9.* aliisque priuilegijs, quæ multiplicia sunt, *Anchar. in c. vnico in 6. not. de cleric. coniug. in 6. Ioan. And. & Can. ibidem notant communiter,* non excluditur, quod enim non mutatur, stat incorrectum: *l. precipimus C. de appell. in fin. potest Episcopus contra eum delinquentem, licet iudicis sæcularis forum non possit declinare, procedere, & punire: arg. c. cum contingat de for. comp. Garc. de benef. p. 2. cap. 2. num. 16. & seqq.* orâ verò controuersia, an captus per iudicem sæcularem, vel apud eum accusatus, sit clericus, vel ecclesiasticæ iurisdictionis, huius causæ cognitio & definitio pertinet ad iudicem ecclesiasticum, *c. si iudex laicus de sent. excom. in 6. late Cou. pract. quæst. cap. 33.* Nullus clericus sæcularis, aut regularis in claustris degens non professus *6. constit. Pij V. publicata 12. Nouemb. 1568.* (à qua constitutione Gregorius XIII. eximit Iesuitas) *Paris. de resignat. benef. lib. 2. quæst. 6. sub nu. 19. Garc. de benef. p. 2. cap. 5. num. 13. & seqq.* quamuis alius sit idoneus ad sacros ordines, promoueri potest, nisi prius legitime constet eum beneficium ecclesiasticum perpetuum, non manuale aut tem-

porale, *Pan. in c. constitutus numer. 5. & in c. Michael. in 2. not. de fil. presbyt. Paris. de resig. benef. lib. 2. quæst. 6. num. 2.* nisi is ad quem spectat manualium dispositio, ordinandum Episcopo repræsentaret, *c. postulasti & ibi Host. Pan. de iurepat. c. penult. de Simon. Nau. conf. 20. hoc tit. quod sibi ad victum honestè sufficiat. pacifice possidere, c. 2. in princ. seß. 21.* Patrimonium verò suum, aut alienum *Ioan. And. in c. si pauper num. 2. de prob. in 6. & ibi Can. Garc. de benef. p. 2. c. 5. nu. 77. & seqq. & nu. 94. & seqq. & d. p. 2. cap. 5. §. 1. per totum vbi ponit quatuordecim quæstiones,* vel pensionem obtinentes, iuxta Concilium Trid. ordinari non possunt, nisi illi, quos Episcopus iudicauerit assumendos, pro necessitate vel commoditate ecclesiarum suarum, prius perspecto patrimonium illud, vel pensionem verè ab illis obtineri, & sufficientia esse ad vitam sustentandam; atque illa deinceps sine licentiâ episcopi alienari aut extinguere, vel remitti nullatenus possint: *c. 2. vers. id vero & vers. patrimonium seß. 21. c. sanctorum dist. 70.* quæ utilitas vel commoditas ad esse præsumitur, *arg. l. nepos procul. in fine ff. de verb. signif. idè clericis huiusmodi,* ad titulum patrimonij vel pensionis, Episcopus dimissorias potest concedere; *Garc. de benef. part. 2. cap. 5. nu. 75. & seqq.* Episcopus committens alteri Episcopo, ordinationem certarum personarum, vel dans licentiam subditis, vt possint, à quo voluerint, Episcopo ad sacros ordines promoueri, *c. si episcopus de prob. in 6.* aut ordinans scienter aliquem, qui sit in bona fide, *Nau. conf. 14. num. 3. & 4. hoc tit. Paris. de resignat. benef. lib. 2. quæst. 6. num. 58.* aut etiam, qui prius in sacro ordine erat constitutus, *c. episcopus & ibi Dec. in 1. not. & Can. de prob. sine titulo; eiusque successor, ac ipsa ecclesia cathedralis, c. accepimus & ibi Pan. num. 3. & Anchar. in 4. not. & Can. de*

de ac & qual. & c. c. cum secundum & ibi gl. in verbo successores & c. episcopus de prab. c. tuis de prab. & vtrobiq; gloss. & Can. vel secundum alios ipsa mensa episcopalis, Ioan. And. in d. c. cum secundum num. 10. in fine & ibi Host. num. xi. sublata omni exceptione criminis, nisi post ordinationem sit factus indignus, tenentur ei administrare necessaria; donec in aliqua ecclesiâ ei conuenientia stipendia assignet: c. episcopus d. c. cum secundum de prab. d. c. accepimus, ac ordinatus, bona fide, ab Episcopo sciente vel debente scire, eum non habere, quo se aleret, non est suspensus ab executione ordinum, & celebrando non fit irregularis, sed vt dictum est, episcopus tenetur ei necessaria subministrare: c. 2. in fine sess. 21. Paris. de resig. benef. libr. 2. quest. 6. numer. 18. si ignoranter, tenetur archidiaconus, siue pœtentator, & si ille non est soluendo, tenetur episcopus in subsidium; c. ad hac & ibi gloss. in verbo examinentur de off. archid. & ibi Pan. sub numer. 2. Anchar. in c. accepimus & c. quero post DD. de prab. quia adhuc seruatum est Episcopo ius examinandi illum, c. quando 24. dist. c. sancta 23. dist. & semel examinatus iterum examinatur, præcipuè in quibus vertitur periculum animæ, c. causam de prob. & ibi Can. Si scienter ordinauerit aliquem ad titulum alteri debitum, tunc tenetur sibi prouidere de alio, gloss. fin. in c. cum secundum de prab. cap. 2. si bona fide, non potest conueniri ex dispositione dictorum canonum, sed ex generali obligatione, qua tenetur omnibus indigentibus, Pan. in d. c. cum secundum de prab. Quod si ordinatus per fraudem, seu mendacia episcopum deceperit, affirmando se habere titulum, vel patrimonium aliquod demonstrando, per quæ ordinator ei probabiliter credere debuit, vt hæ ostendat titulum patrimonij quæsitum,

cum pacto clandestino, de restituendo illud, post ordinationem, tunc ordinatus incurrit suspensionem, vt nec ad superiores ascendere, nec in suscepto ordine debeat ministrare, c. neminem, c. sanctorum 70. dist. c. per tuas el. 3. de Simon. Butr. in c. 2. in fine de prab. & ibi Can. & si in suscepto ordine ministrauerit, incurrit irregularitatem à solo Papa dispensabilem: d. c. per tuas el. 3. & ibi Can. & c. penult. de Simon. & Episcopus ordinans, non tenetur ad alendum ordinatum, Nau. conf. 45. hoc tit. Paris. de resig. benef. libro secundo quest. 6. sub numer. 18. Quarant. in summa Bullar. in verbo ordo § secunda constitutio vers. tertius casus Gonzal. vero super reg. de mens. & altern. gloss 5. §. 10. numero 27. & seqq. tenet. quod nullam incurrit suspensionem & Garc. de benef. p. 2. cap 5. nu. 21. & 28. ne episcopus absque culpa puniatur. c. 2. de constit. cum concordatis ibi allegatis, Clerici verò religiosi, siue sæculares more religiosorum in communi, ac claustris degentes, & in perpetuum non emittentes professionem, vel infra certum tempus, sine titulo ordinati, pœnas suspensionis executionis ordinum incurrun, ac etiam eos ordinans. Constit. Pij V. in incip. Romanus Pont. in bullario veteri 74 Paris. de resig. benef. lib. 2. q. 6. numero 19. Prima tonsura non initientur, qui sacramentum confirmationis non susceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint, qui que legere & scribere nesciant. c. prima sess. 23. Minores ordines ijs tantum conferri debent, qui saltem latinam linguam intelligunt, c. minores sess. 23. & sic ætas tonsuræ, & minorum ordinum est maior infantia, c. super inordinata & ibi gloss. in verbo pueri de prab. & ibi susè Pan. num. 8. & seqq. gloss. fin. in Clem. fin. de acat. & qual. & ordine proficiend. & ibi Zab. numero 7. & Can. iure decretorum nemo lectoribus connumerabatur,

L

tur,

tur, qui minor octodecim annis erat, c. nemo 78. dist. Accipiens primam tonsuram vel alios minores ordines antè confirmationem, etiam post Concilium Tridentinum non peccat mortaliter, nec incurrit aliquam censuram; quia concilium tantum præscribit episcopo, ne quem absque confirmatione admittat, Candelab. aur. de confirmat. quest. 41. Si quis infanti, nisi fortè intraverit religionem, per oblationem parentum, c. addidisti & c. seqq. 20. q. prima c. cum simus de regul. qui tamen præcisè non obligatur, c. primo & 2. de regular. in 6. seu illiterato, in quo deficit spes, quod possit addiscere, primam tonsuram, aut minores ordines contulerit, per unum annum à collatione tonsuræ, siue ordinum, in quibus peccauit, est ipso iure suspensus; Archi. in c. nullus in verbo illiterato de tempor. ordin. in 6. & ibi Prob. ad monach. num. 24. & seqq. & si laici subditi voluerint tonsurari, infra annu suspensionis episcopi, non adibunt vicinos episcopos, sed iste suspensus poterit dare literas commendatitias ad ipsum ordinem vel tonsuram, ad instar confirmationis non consecrati, c. fin. & ibi gloss. pen. & fin. hoc tit. in 6. quam ibi approbat. Gemin. & Can. Nullus secularis siue regularis, ad subdiaconatus ordinem, Ioan. And. in d. c. fin. in fine & ibi Anchar. in fine Franc. & DD. antè vigesimum secundum, ad diaconatus antè vigesimum tertium, ad presbyteratus antè vigesimum quintum ætatis suæ annum promoueatur: c. nullus s. 23. sufficit dictos annos attigisse. gloss. in d. c. fin. in verbo decimo octauo de atate & qualitate & ibi Zab. numero octauo, licet alia sunt statuta tempora iure veteri clement. final. de atate & qualitate & in c. primo, & secundo, 78. distinct. super defectu ætatis, ad ordines, episcopus dispensare non potest, sed solus Papa, glossa penultima in d. clem. final. & ibi Put. in 7. questio. Ordinat. ad sacros ordines antè legiti-

mam ætatem, recipit characterem, executionem ordinis, & non est ipso iure suspensus, sed suspendendus ab executione ordinis usque ad legitimam ætatem. Pan. in c. vel non est compos numero 6. hoc tit. post gloss. in verbo atate & ibi Zabarel in quarta questione gloss. p. nalt. in clem. generalem de atate & qualitate & c. & ibi Can. sed per extrauag. Pii 11. est ipso iure & perpetuo suspensus ab ordinum executione, donec abolutionis beneficium consequatur, & si in eo præsumperit celebrare, efficitur irregularis: Pius 11. constit. 6. in bullar. antiq. Bebuff. in praxi p. 2. tit. de cleric. ad fa. ord. male promot. glossa 4. Quarant. in verbo ordo in princ. scalens. in Enchirid. de cens. tit. de suspens. cap. 14. vers. quod attinet ad penam ordinatis & c. potest episcopus, cum illo, postquam ad legitimam ætatem peruenit, tunc super irregularitate, quæ super suspensione dispensare: proueniunt enim ex occulto delicto, quia se fecit promoveri, non in atate legitimâ: c. liceat sessione 24. Viuald. in caud. aur. p. secunda tit. de suspens. in not. 40. si nondum ad ætatem legitimam peruenit, petenda est dispensatio & absolutio, à sede Apostolicâ Garc. de benef. p. 2. capite quinto numero 51 quæ sola, & non episcopus potest dispensare super defectu ætatis requisitæ ad sacros ordines. glossa penultima in clem. finali de atate & qualitate Zab. numero XI. & Can. Ordinans ætate inhabilem ad sacros ordines, non ipso iure sed per sententiam suspenditur à collatione omnium ordinum, d. capite vel non est compos & ibi glossa in verbo suspendentes & Pan. in 4. not. Zabarel in 2. q. Franc. in c. 1. s. fin. sub n. 4. circa finem de re iud.

Circâ ¶ ordinationem criminoforum 14 seruanda sunt infra scriptæ regulæ, quarum prima est. Omne debitum graue, ut est adulterii, homicidii, periurii, falsi testimonii, iudiciatio ordiæ, non summarie comprobatum,

batum, vel alias notorium, videlicet per sententiam, confessionem in iure factam, rei evidentiā. *cap. finali de cohabit. cleric. & mulier. c. super quibusdam de verborum significatione* inducit irregularitatem, quæ impedit clericos etiam, post peractam pœnitentiam, in susceptis ministrare, & prohibet à suscipiendis ordinibus. *cap. finali hoc titul. & ibi Can. cap. fin. de furt. & ibi Can.* quia etiam infamia facti repellit à promotione, *d. cap. fin. de furt. & ibi gl. in verbo infamia* Garc. de benef. part. septima capite octavo à numero 33. vsque ad finem nisi dispensetur per episcopum, qui in criminibus potest dispensare, nisi sit expressè prohibitus, *cap. dilectus & ibi glossa in verbo permissa. glossa in capite ex tenore in verbo citatur in fine hoc titulo cap. ac si clericus §. primo, & ibi glossa in verb. minora de iud.* & dispensando remouet infamiam, quæ accessoriè venit ad delictum, *cap. cum te & ibi Pan. n. 14. de re iud. cap. presbyt. in fine princ. 50. dist.* Altera regula est, nullum delictum, quantumque graue, occultum, pòst satisfactionem factam lætis, si potest delinquens satisfacere, ac peractam pœnitentiam vel congruam partem pœnitentiæ, impedit, in susceptis ministrare, ac ad maiores ordines ascendere sinè dispensatione & peccato; *capite ex tenore cap. fin. & ibi glossa penultima & finali & vtrobiq. DD hoc titul. capite finali de furt. & ibi gloss. fin. & Can.* quia nulla est pœna contentiosa, sed pœnitentialis: 32. *quest. 5. capite finali cap. erubescunt. 32. distinct.* delinquens est suspensus, quoad se, durante delicto, non quoad alios; *cap. finali de cohabitatione cleric. & mulier. & ibi glossa cap. sacerdotes 1. q. 1. & ibi glossa & delictum occultum non inducit irregularitatem. glossa in d. cap. erubescunt d. cap. fin. hoc tit. in fine,* habetque se superior monendo non repellendo, *d. c. ex tenore d. c. final. hoc tit. ac delinquens suo relinquitur arbitrio, cap. mulieri de iureiur. cap. consulisti 2.*

questio. quarta cap. si omnia 6. quest. 1. Fallit in occulto homicidio, & occulta simonia scienter commissa, in ordine, vel beneficio: in quibus culpabiles, post pœnitentiam, sine peccato & dispensatione nec ministrant, nec promouentur; *d. cap. finali hoc titul. & ibi Ioan. And. numero 8. cap. requisitionis & ibi glossa 1. de accusat. ac cæteris criminibus,* quæ pòst peractam pœnitentiam impediunt executionem ordinis, *cap. reperiuntur & ibi glossa 1. quest. 1. Ioan. And. in c. nisi numero 23. & 44. de renunciat. & ibi Host. numero. 10. dicta crimina enumerant Innoc. in cap. & tenore de temp. ordinat.* Ex ¶ decretis Concilij Tridentini possunt 13 Episcopi in diocesi suâ, per se ipsos, aut Vicarium ad id specialiter deputandum, super omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientius, & in quibuscunque casibus occultis, etiam sedî Apostolicæ teleruatis, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum dispensare: *capite liceat sessione 24. idem in hæresis crimine, in eodem foro conscientia, episcopis tantum, non eorum Vicarijs est permillum, cap. liceat episcopus sessione 24.* Verum ¶ clerico, cui ascensus ad sacros ordines, à suo prælato, ex quacunque causâ, etiam ob occultum crimen, quomodolibet, etiam extraiudicialiter fuerit interdictus, aut qui à suis gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla contra ipsius prælati voluntatem concessa licentia de se promoueri faciendo, aut ad priores ordines, gradus, ac dignitates, siue honores restitutio suffragatur: *c. 1. sess. 14. quia tutius est subiecto, in inferiori ministerio, deseruire, quam cum præpositorum scandalo, graduum altiorum appetere dignitatem.* Non potest ¶ aliquid recipi ab episcopis, vel alijs ordinum collatoribus, eorumque

ministris, pro collatione quorumcumq̄ ordinū, etiam clericalis consuræ, vel pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, etiam spontè oblatum, nec pro sigillō, aut alia quācunq̄ de causā, aut quouis prætextu. Notarij verò, in ijs tantum locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, decimam tantum vnius aurei partem accipere possunt, dummodo eis nullum salarium sit constitutum, nec Episcopo aliquod emolumentum, ex Notarij commodis, provenire potest: tunc enim gratis operam suam præstare omninò tenentur; contrarijs taxis, etiam immemorabilibus, penitūs cassis & interdictis, si secūs fecerint, dans & accipiens ipso facto incurrit pœnas canonicas, *cap. 1. de Simon. & ibi late Anchar. cap. 1. sess. 21.*

De scrutinio in ordine faciēdo,

Titulus XII.

S V M M A R I A.

1. Scrutinium fit de ordinandorum vita, genere, patria, ætate, institutione, loco vbi educati sunt, moribus, doctrina.
2. Ex decretis Concilij Trid. per episcopum.
3. Ex dispositione iuris Canonici per Archidiaconum.
4. Ordinandus in scrutinio, tenetur pandere crimina, qua impediunt ordinū quem suscipit, executionem, notoria, & ea de quibus est difamatus.
5. Ordinati absq̄ examine, & ordinantis pœna.
6. Episcopi ordinantis indignum pœna.

ORDINANDI ante ordinationem, & in ipsā ordinatione sunt examinandi, idē subnectit de Scrutinio, quod † fieri debet de ordinandorum vitā, genere, patriā, æta-

te, institutione loco vbi educati sunt, moribus, si sint literati, si fidem catholicam firmiter teneant, & simplicibus verbis asserere queant, *c. quando & c. seq. 24. dist. quæ examinatio, iure decretalium ad archidiaconum pertinet, c. adhuc de offic. Archid. Concilium † Tridentinum statuit, vt ad minores ordines promouendi, bonum à parcho & magistro si hōlæ testimonium habeant: allumendi verò ad maiores ordines, per mensem ante ordinationem, Episcopum adeant, qui parcho, aut alteri committat, vt nominibus ac desiderio eorum publicè in ecclesiā propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita, diligenter inquirat, & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam, continentem, ad ipsum Episcopum transmittat: *c. ad minores sess. 23.* item sancit vt quandò Episcopus ordinationem facere decreuit, omnes qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando episcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur: Episcopus autem sacerdotibus, & alijs prudentibus vitis, in ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inuestiget, & examinet, *c. sancta sess. 23.* Præterea † Archidiaconi, quo oculi † dicuntur episcopi, & in omnibus ecclesijs, vbi fieri poterit, debent esse Magistri in Theologiā, siue Doctores aut Licentiati in iure Canonico, *c. cum dignitates & c. Archid. sess. 24.* eosdem ordinandos examinare poterunt, iuxta iuris communis dispositionē; *d. c. adhuc,* quia vbi agitur de periculo animæ, examinatio sæpius repeti potest: *c. causam de probat. c. sicut in fine de sponsal. c. ex litteris de consang. & affin. c. series de testib. DD. in c. accepimus de atar. qual. & c. DD. in d. c. cum secundum**